

“Asnjëherë nuk ka rënë nga *qielli*
asnjë **menaxher** ose
udhëheqës i madh,
ai është *mësuar* dhe
nuk është trashëguar.”

@ Urtësi & Humor

- Tom Northup

URTËSI
&
HUMOR

Summary Presentation

AV. LORENC GORDANI, PHD

*Drejtore i Departamentit Masterave dhe Pedagog në
Fushën e Biznesit dhe të Drejtës Publike, Tirana
Business University (TBU)*

*Këshilltar Ligjor për Politikën e Energjisë, Aspektet
Rregullatore & Infrastrukturës në Tregun e Energjisë*

*Aktivitetet kryesore profesionale përfshijnë mësimdhënien
akademike, kërkimin e aplikuar, konsultimet strategjike dhe
ndërtimin e kapaciteteve institucionale.*

*Profilin e punës janë përqendruar kryesisht në kornizën
ligjore të BE në Shqipëri dhe politikën publike të ofruara për
industrinë dhe grupet e interesit, institucionet ndërkombëtare
dhe autoritetet publike.*

*Aktivitetet që janë fokusuar veçanërisht në promovimin e
çështjeve që lidhen me rritjen e qëndrueshme në tregun
shqiptar të energjisë, brenda kornizës së integritetit rajonal të
vendeve të Ballkanit Perëndimor, si pjesë e procesit të
integritetit në BE.*

Adoptimi ne Praktik i Certifikatave të Performancës së Energjisë në Ndërtesa

Dr Lorenc Gordani

B2B meeting

Tuesday, 30 November 2021

Tirana Business University (TBU)

ATTY. Lorenc Gordani, PHD | ENERGY LAWYER AND PEDAGOGUE

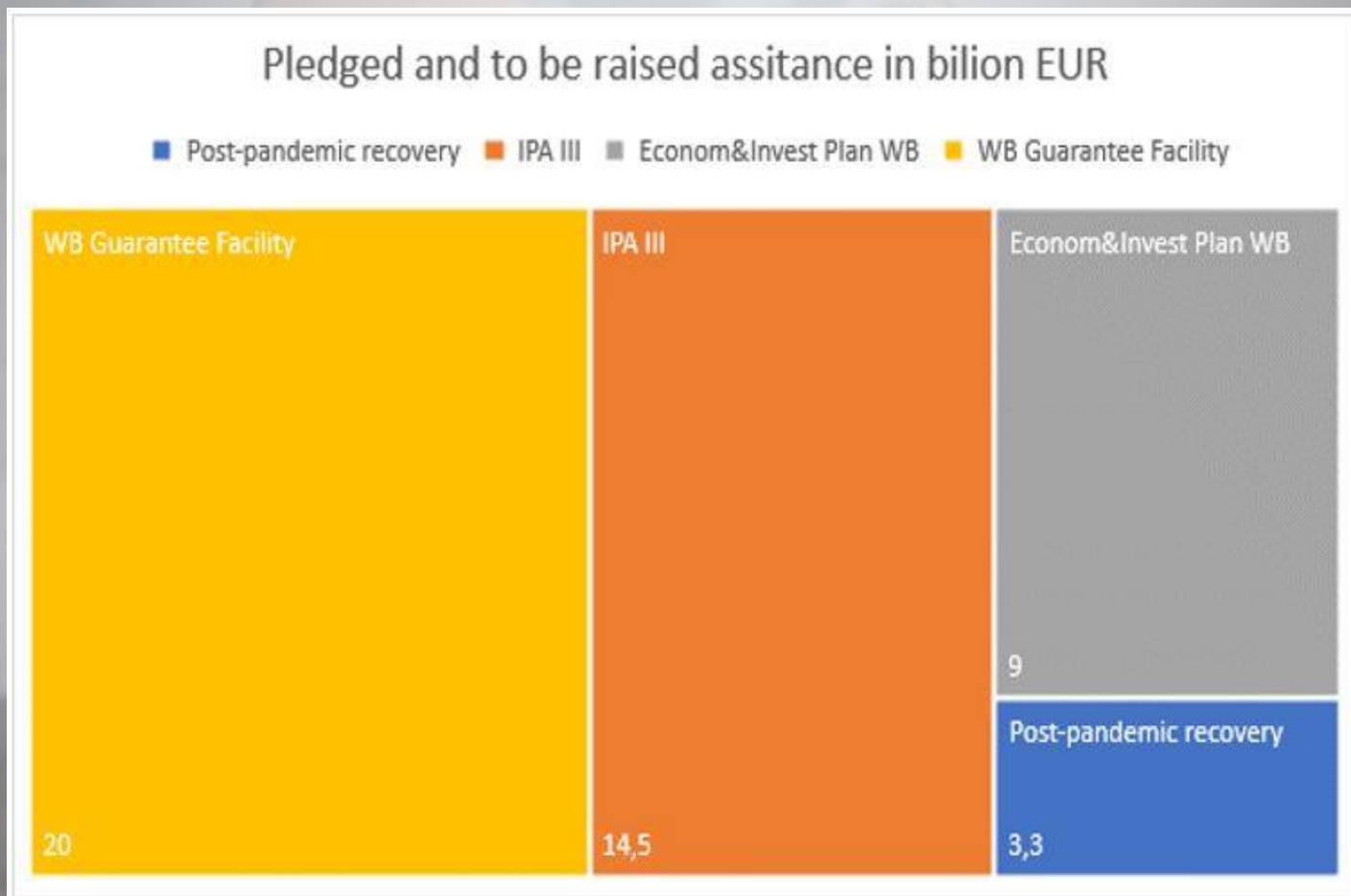
Interesi i Përqendrimit te Ndërhyrjes mbi Rritjen e Eficencës ne Stokun e Ndërtesave

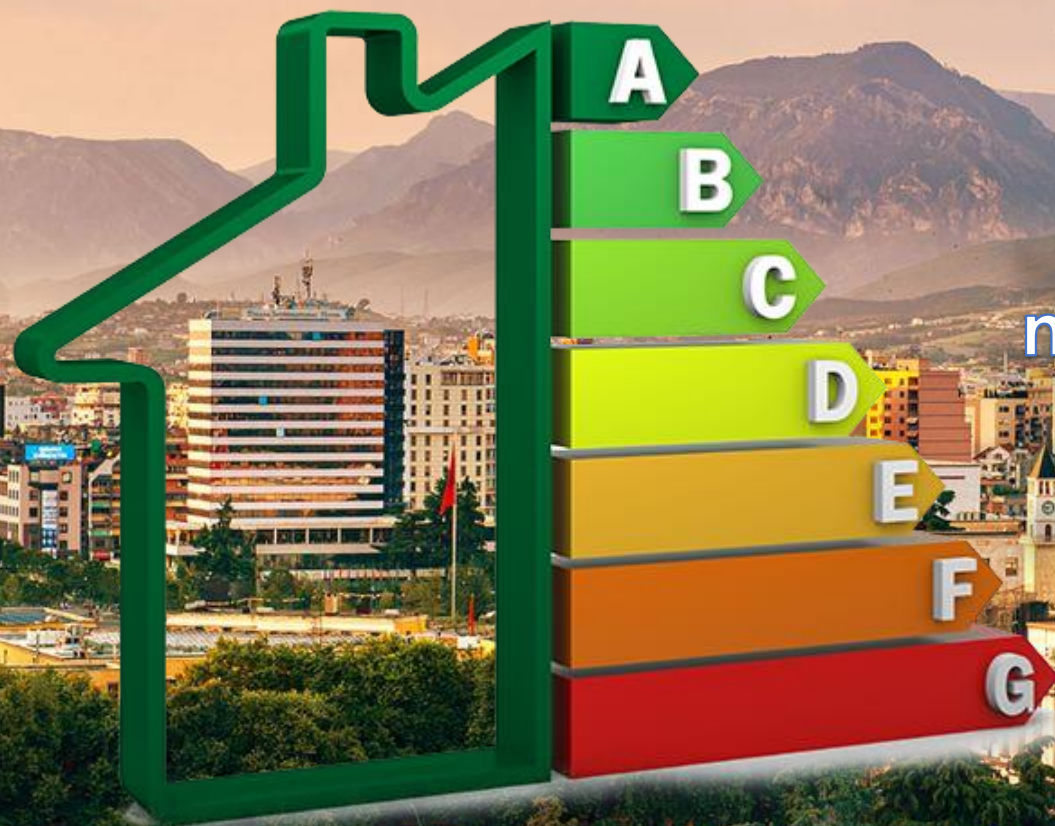
Politikat e Integruara te Energjise

- **Marrëveshjen e Gjelbër Evropiane** (European Green Deal)
- **Vala e rinovimit të ndërtesave** publike dhe private (A renovation wave for Europe)
- **Plani i rimëkëmbjes** së Komisionit pas COVID 19
- Iniciativa për **Bauhaus-in e ri evropian** (New European Bauhaus)
- Iniciativa e valës së rinovimit do të bazohet në masat e rëna dakord dhe aspektet e lidhura me **Planet Kombëtare të Energjisë dhe Klimës** të secilit vend të BE-së (NECP)

Angazhimet Financiare te BE-së për vendet e BP-6

Certifikatat Paraprake & Përfundimtare te Performancës së Energjisë në Ndërtesa

Ne vetëm ne tete
muaj përmbi 19000

Certifikata te
Performancës se
Energjisë

Ligji nr. 116/2016 “Për performancën e energjisë së ndërtesave”

I përafruar pjesërisht me Direktivën 2010/31/BE “Për performancën e energjisë së ndërtesave”, më 10 Nëntor 2016.

Qëllimi i tij është krijimi i kuadrit ligjor për **përmirësimin e performancës së energjisë së ndërtesave**, duke marrë në konsideratë kushtet lokale dhe klimaterike të vendit, kushtet e komfortit të brendshëm të ndërtesave, si dhe **kostot efektive** (Neni 1).

Ky ligj ka për objekt: përcaktimin e **kërkesave minimale** për performancën e energjisë së ndërtesave të reja dhe ekzistuese si dhe ato te **sistemeve teknike** të ndërtesave.

Përveç se **planeve kombëtare** për rritjen e numrit të ndërtesave që konsumojnë **pothuajse zero energji**, kërkesave për **certifikimin, për verifikim të rregullt të sistemeve teknike të ndërtesës, përgatitjen e raporteve të verifikimit ose marrjen e masave alternative** dhe krijimin e një sistemi kontrolli të pavarur (Neni 2).

Detyrat e Audituesit Energjetik

Aktualisht audituesit energjetikë ndahen në dy kategori:

- a) Auditues energjetikë të certifikuar për **auditimin e energjisë në ndërtesa**;
- b) Auditues energjetikë të certifikuar për **auditimin e energjisë në instalime industriale**.

Detyrat kryesore të audituesit energjetik janë:

- a) Të **vlerësojë** dhe të **analizojë** se si po përdoret energjia në një ndërtesë apo instalim industrial
- b) Të **identifikojë mundësitë për ruajtjen/kursimin** e energjisë
- c) Të **rekomandojë se ku mund të reduktohet** ose të **optimizohet** konsumi i energjisë
- ç) Të **përgatisë certifikatën e performancës energjetike** të ndërtesës dhe/ose **instalimit industrial** në përputhje me legjislacionin në fuqi për performancën e energjisë
- d) Çdo detyrë tjetër të përcaktuar nga legjislacioni në fuqi.

Certifikata e parë e Performancës së Energjisë ne Shqipëri u leshua me 9 Shkurt 2021

Certifikata e Performancës së Energjisë
Parapake
Kodi i Certifikatës: 202102094538

Kjo certifikatë është gjeneruar nëpërmjet programit kompjuterik (EECERT/PEN-v1) dhe aprovuar nga Agjencia përgjegjëse për Eficiençën e Energjisë. Ajo përcakton klasën e performancës së energjisë së ndërtës dhe shoqërohet nga raporti me të njëjtin kod. Për informacione të mëtejshme vizitoni faqen zyrtare të Agjencisë përgjegjëse për Eficiençën e Energjisë <https://eficencia.gov.al/>

Klasi i performancës energjetike

Kjo tregon se sa me efikasitet është përdorur energjia në ndërtësi. Numrat nuk paraqesin njësi reale të energjisë së konsumuar, ato përfaqësojnë eficientë e energjisë të krahasuar me një ndërtësi referencë.

Ndërtësi Eficiente

A 0-25
B 26-50
C 51-75
D 76-100
E 101-125
F 126-150
G Mbi 150

34.0
50 janë kërkesat minimale

Sistemet alternative të energjisë

konfirmon rreze e ndërtësimit, instalimit dhe përdorimit të sistemeve alternative të energjisë në këtë ndërtësi	Ju
Sistemi i përdorur në projektin e propozuar:	Ju
Sistemi i instaluar në ndërtësinë e kësaj	Ju
Sistemi i instaluar në ndërtësinë e kësaj	Ju
Sistemi i instaluar në ndërtësinë e kësaj	Ju
Sistemi i instaluar në ndërtësinë e kësaj	Ju

Informacion teknik

Kjo tregon informacione teknike se si përdoret energjia në këtë ndërtësi. Të dhënat e konsumit janë të bazuara në lexime aktuale.

Bartesi energjetik primar: Energi elektrike nga rrjeti: 2.803
Konsumi i energjisë primare: 954.07
Sipërfaqja e dobishme e ndërtës (m²): 34.0
Vlerësimi energjetik:

	Ngrahje	Ftohje
Energjia vjetore e përdorur e ndërtës aktuale (kWh/m ² /vite)	2.803	2.316
Energjia vjetore e përdorur e ndërtës referencë	1.285	3.75
Energjia nga Burimet e Rindërtuesit	0%	0%

Informacion administrativ

Të dhënat e paraqitura në këtë Certifikatë të Performancës së Energjisë janë në përputhje me ligjin Nr. 110 dt. 10.11.2010 për Performancën e Energjisë në Ndërtësi.

Programi kompjuterik: EECERT/PEN-v1
Metodologjia e Llogaritjes: VKM nr.1094 dt.24.12.2020
Audituesi i Energjisë: Numri i Certifikatës:
Subjekti:
Nipit:
Data e Lëshimit: 2021-02-09
Data e Skadimit: 2031-02-08

Rekomandimet për të përmirësuar Eficiençën Energjetike të Ndërtës janë të përshira në Raportin e Auditimit me Kod: 202102094538 i cili mund të aksesohet në faqen e internetit <https://eficencia.gov.al/>

Metodologjia Kombëtare e Llogaritjes & Programi Kompjuterik

The screenshot displays the 'Sistemi i Eficences Energjitike te Ndertesave' (Building Energy Efficiency System) web application. The interface is in Albanian and features a sidebar menu on the left with the following items: '1 - Informacion i përgjithshëm i ndërtesës', '2 - Regjistrimi i elementeve konstruktiv të ndërtesës', '3 - Zonat e ndërtesës', '4 - Mbështjellëset e zonave', '5 - Sistemet teknike', '6 - Manuali i përdorimit', '7 - Pajisjet', 'Menaxhimi i dokumentave', 'Kalendar', and 'Raporto problem'. The main content area is titled 'Informacion i përgjithshëm i ndërtesës' and includes a search bar, a table with columns for 'NR', 'Shiko', 'Merr cështje', 'Cakto', 'Datë krijimi', 'Kodi', 'Në shqyrtim nga', 'Krijoi', 'Statusi', 'Komenti', 'Emërtimi i Ndërtesës', and 'Vendndodhja'. The table currently shows no data, with a message 'Nuk u gjeten te dhena'. The bottom of the interface has a pagination bar showing 'Pas 1 2 3 4 5 ... Para'.

Source: Program kompjuterik i miratuar pronë e Agjencisë për Eficiencën e Energjisë

Kërkesat minimale (ndryshe thëne normat) të PEN

Mbi sa kërkuar ne ligj, me date 8 korrik kemi aprovimin te vendimit ne KM mbi Miratimin e Kërkesave Minimale të Performancës së Energjisë së Ndërtesave dhe të Elementeve të Ndërtesave, ne zbatim nga **nëntori 2020**.

Pra, ne këtë rast përtej certifikimit te performancës kërkohet qe vete ndërtesa **te arrije te përmbush disa standarde minimale**:

- a) për të gjitha **ndërtesat e reja** dhe njësitë e ndërtesave të reja;
- b) për **ndërtesat ekzistuese** që do t'i nënshtrohen një rinovimi të rëndësishëm;

Kërkesat qe duhet të jenë të zbatueshme ne rikonstrukcion, rinovim ose/dhe ristrukturim i **më shumë se 25 për qind të sipërfaqes**.

Kërkesat nuk zbatohen nëse zbatimi i këtyre kërkesave nuk përputhet me **nivelin optimal të kostos**.

Metodologji aprovuar me Vendim Nr. 256, datë 27.3.2020 i ka filluar efektet **më 1 janar 2021 për ndërtesat publike** dhe nga data **1 korrik 2021 për ndërtesat e tjera**.

Kuadër i cili imponon dhe integrimin me **Ligjin Nr. 107/2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”**, me ndryshime.

Përdorimi i sistemeve alternative me eficiencë të lartë

“Masat alternative” janë ato masa të përshtatura si një alternativë për kryerjen e auditimeve e të verifikimeve dhe të cilat kanë një ndikim ekuivalent ose më të lartë në kursimin e energjisë, sic janë:

- a) *sistemet e decentralizuara të furnizimit me energji që shfrytëzojnë burime të rinovueshme të energjisë”.*
- b) *sistemet koogjeneruese, që realizojnë prodhimin e kombinuar të energjisë termike dhe të energjisë elektrike ose mekanike;*
- c) *sistemet me pompa nxehtësie, të cilat ndryshojnë dhe transferojnë rrjedhën natyrale të energjisë termike, nga mjedisi i jashtëm te ndërtesat;*
- ç) *sistemet e ngrohjes dhe ftohjes së përqendruar, veçanërisht ato që shfrytëzojnë burime të rinovueshme energjie për ndërtesa ose blloqe ndërtesash.*

Nëse gjatë fazës së ristrukturimit ose rinovimit të ndërtesave planifikohet të kryhet një zëvendësim ose rinovim i sistemit teknik të ndërtesës, paraprakisht duhet të kryhet vlerësimi i mundësisë së përdorimit të sistemeve alternative me eficiencë të lartë energjie, duke mbajtur në konsideratë **çështjet mjedisore dhe ekonomike.**

Ndërtesat me Performancën “Afër Zero Energji”

Nearly zero-energy buildings NZEB

Hartimi i një plani kombëtar për të rritur numrin e ndërtesave me performancën “afër zero energji”.

❖ Pas datës 31 dhjetor 2018, të gjitha ndërtesat e reja, që janë në përdorim nga autoritetet publike;

❖ Dhe pa dallim të gjitha pas datës 31 dhjetor 2020.

Përmbajtja e këtij detyrimi, është thelbësore në arritjen e objektivit afatmesëm për të rritur performancën e ndërtesave të reja dhe të stokut të ndërtesave ekzistuese.

Certifikata e Performancës së Energjisë

Paraprake

Adresa: Korce
Rr: "Fuat Babani"
3
7001, Korçe
Albania

Kodi i Certifikatës: 2021032944005

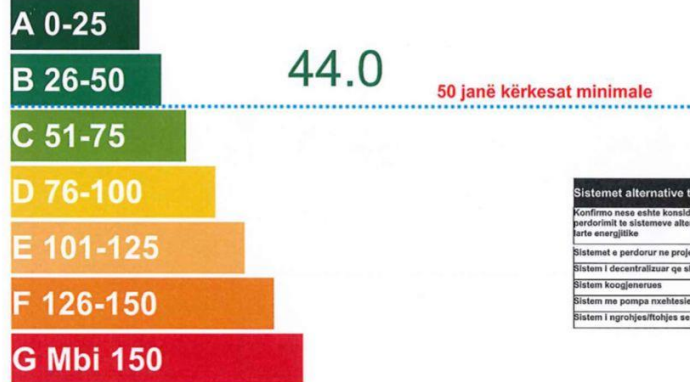

Kjo certifikatë është gjeneruar nëpërmjet programit kompjuterik (EECERT/PENv1) dhe aprovuar nga Agjencia përgjegjëse për Eficiencën e Energjisë. Ajo përcakton klasin e performancës së energjisë së ndërtesës dhe shoqërohet nga raporti me të njëjtin kod. Për informacione të mëtejshme vizitoni faqen zyrtare të Agjencisë përgjegjëse për Eficiencën e Energjisë <https://eficenca.gov.al/>

Klasi i performancës energjetike

Kjo tregon se sa me efikasitet është përdorur energjia në ndërtesë. Numrat nuk paraqesin njësi reale të energjisë së konsumuar; ato përfaqësojnë eficiencën e energjisë të krahasuar me një ndërtesë referente.

Ndërtesë Eficiente

50 janë kërkesat minimale

Sistemet alternative te energjise	
Konfirmo nese eshte konsideruar mundesia e përdorimit te sistemeve alternative me eficiency te larte energjetike	Jo
Sistemet e perdorur ne projektin e propozuar:	
Sistem i decentralizuar qe shfrytëzon BRE	Jo
Sistem kogjenerues	Jo
Sistem me pompa nxehtësie	Pa
Sistem i ngrohjes/ftohjes se përqendruar	Jo

Ndërtesë jo efiçente

Informacion teknik

Kjo tregon informacione teknike se si përdoret energjia në këtë ndërtesë. Të dhënat e konsumit janë të bazuara në lexime aktuale.

Bartësi energjetik primar: Energji elektrike nga rrjeti
Konsumi i energjisë primare: 37.098
Sipërfaqja e dobishme e ndërtesës (m2): 260
Vlerësimi energjetik: 44.0

	Ngrohje	Ftohje
Energjia vjetore e përdorur e ndërtesës aktuale (kWh/m2/vit)	37.098	0.0
Energjia vjetore e përdorur e ndërtesës referente	41.742	2.446
Energjia nga Burimet e Rinovueshme	0%	0%

Informacion administrativ

Të dhënat e paraqitura në këtë Certifikatë të Performancës së Energjisë janë në përputhje me ligjin Nr. 116 dt. 10.11.2016 për Performancën e Energjisë në Ndërtesa.

Programi kompjuterik: EECERT/PENv1
Metodologjia e Llogaritjes: VKM nr.1094 dt.24.12.2020
Audituesi i Energjisë: Kostandina Dhefto
Numri i Certifikatës: 0
Subjekti: CEA Studio
Nipt: M11519017E
Data e Lëshimit: 2021-03-29
Data e Skadimit: 2031-03-28

Rekomandimet për të përmirësuar Eficiencën Energjetike të Ndërtesës janë të përfshira në Raportin e Auditimit me Kod: 2021032944005 i cili mund të aksesohet në faqen e internetit eecert.eficenca.gov.al.

Certifikata Paraprake e Performancës së Energjisë – CPPE

Rast konkret i lëshuar në
praktikë, i gjeneruar
nëpërmjet softwarit të
miratuar dhe e aprovuar
nga AEE

Ligji për Performancën e Energjisë së Ndërtesave

Qëllimi dhe objekti i performancës ne ndërtesa

Ligj nr. 116/2016 datë 10 Nëntor 2016 ka për qëllim krijimin e kuadrit ligjor për **përmirësimin e performancës së energjisë së ndërtesave**.

Certifikimi i performancës së ndërtesave

Certifikimi i performancës është i detyrueshëm për të gjitha ndërtesat:

- a) cilat do të shiten ose do të jepen me qira (që kalojnë përmes trasaksioneve civile/notarile);*
- b) do të ndërtohen ose rinovohen;*
- c) publike mbi 500 m² dhe 9 korrik 2018 në 250 m².*

Pagesat e Miratuara për Audituesit Energjetik

Sipërfaqja e Ndërtesës së Audituar	Çmimi (pa TVSH)
0 - 120m ²	30,000 LEK
121 - 250 m ²	330 LEK/m ²
251 - 500 m ²	300 LEK/m ²
501 - 1000m ²	270 LEK/m ²
Mbi 1000m ²	250 LEK/m ²

Audituesi i Energjisë paguan tek Agjencia përgjegjëse për Efiçencën e Energjisë 20% të vlerës së çdo certifikate (pa TVSH).

Vala transformuese në fushën e ndërtimit të BE dhe efektet për Ballkanin Perëndimor

- ❑ Efektet e valës se rinovimit për Ballkanin Perëndimor
- ❑ Agjenda e Gjelbër e BE për Ballkanin Perëndimor
- ❑ Iniciativat kryesore të Planit Ekonomik dhe Investimeve për Ballkanin Perëndimor
- ❑ Qasja e duhur për ndërtimin e një zhvillimi të qëndrueshëm në afatgjatë
- ❑ Roli i universiteteve në tranzicionin energjetik

Shkurtesa

- AEE - Agjencia për Efiçencën e Energjisë
- BRE - Burimet e Rinovueshme të Energjisë
- CPE - Certifikata e Performancës së Energjisë
- DER - Distribute Energy Resources
- DSHE - Direktiva e Shërbimeve Energjetike
- EE - Eficienca Energjetike (ne anglisht Energy Efficiency)
- EPC - Kontraktimi i Performancës Energjetike
- GHG - Green Houses Gases - Njihen si Gazet me Efekt Serre
- HEC - Hidro Elektro Central
- KME - Konsumatorë të Mëdhenj të Energjisë
- PEN - Performancën e Energjisë në Ndërtesa (EPBD - Energy Performance of Buildings Directive)
- PKVEE - Plani Kombëtar i Veprimit për Efiçencën e Energjisë
- SWH - Kolektorët diellorë për ngrohjen e ujit

Faleminderit për Vëmendjen Tuaj!

DETAJET E PEDAGOGUT:
Dr. Lorenc GORDANI
Profesor of Business and Public
Law, Tirana Business University
Telefon: +355 68 307 64 88
lorenc_gordani@albaniaenergy.org

Personal Blog LG

WEB | adviser.albaniaenergy.org

This portal is based on a long-term strategic projection, aiming to use technology as a carrier to catalyse opportunities and shorten distances between interested parties.

**YOUR DREAM DOESN'T BECOME
REALITY THROUGH MAGIC.
IT TAKES SWEAT, DETERMINATION
AND HARD WORK.**

MILLIONAIRE'S SAYINGS

AUDITIMIT

RRITJEN E

EFIÇIENCËS SË ENERGJISË